

МЗ - ЦЕНТЪР ЗА СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ – РУСЕ

УТВЪРЖДАВАМ
ДИРЕКТОР ЦСМП.
/ Д-р П. Бахчеванова /
Актуализация

Заповед № 29 / 06.03.2013

СТРАТЕГИЯ

ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА НА ЦЕНТЪР ЗА СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ РУСЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Риск е вероятността от настъпването на събитие, което може да окаже негативно влияние върху дейността на разпоредителя с бюджетни кредити.

Оценка на риска е методът за установяване на зони с потенциално високо ниво на риск.

Управлението на риска е процесът по индифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлият върху постигане на целите на институцията и въвеждането на необходимите контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до едно приемливо равнище.

Управлението на риска е непрекъснат процес, който е неразделна част от управленския процес като цяло.

Управлението на риска изисква не само неговото идентифициране, оценяване и контролиране, но и осъществяване на системно наблюдение и докладване за състоянието му. По този начин се осигурява прозрачност и отчетност в дейността на организацията.

II. ПРЕДМЕТ И ВИДОВЕ ОЦЕНКИ НА РИСКА.

1. Оценка на риска се прави при извършване на вътрешен одит от вътрешни одитори за изпълнение на конкретни финансово-контролни задачи.

2. Предмет на оценка са рисковете, които се отнасят до установяването, функционирането и надеждността на предварителния контрол като основен елемент от системите за финансово управление и контрол по чл. 19 от ЗДВФК.

3. Рисковете, които се отнасят до установяването, функционирането и надеждността на системите за финансово управление и контрол са присъщи и контролни.

4. Присъщ риск е рискът от съществуващи грешки в резултат от дейността на ЦСМП-Русе.

5. Контролен риск е рискът, който зависи от стабилността на вътрешно контролната среда – рискът, че вътрешните контроли в ЦСМП-Русе няма да предотвратят или открият съществено нарушение или пропуск.

III. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

1. Оценката на риска се извършва въз основа на определени критерии.

2. Критериите са признания въз основа, на които се прави преценка на установяването, функционирането и надеждността на предварителния контрол като елемент от системите за финансово управление и контрол.

3. Рискът за установяването, функционирането и надеждността на предварителния контрол като елемент на системите за финансово управление и контрол се оценява с една от следните оценки:

- 1. нисък – когато всички рискове са покрити с адекватни контролни процедури с висока ефективност и липсват или са налице незначителни отклонения;

- 2. среден – когато всички рискове са покрити в известна степен с контролни процедури с недостатъчна ефективност;

- 3. висок – когато не всички рискове са покрити с контролни процедури и/или процедурите на предварителния контрол липсват или не действат ефективно, в резултат на което е нарушено спазването на принципите за добро финансово управление и прозрачност от одитирания обект.

4. Основните процеси, свързани с постигането на целите от Стратегическия план на Център за спешна медицинска помощ - Русе са:

а/ Възлагане на обществени поръчки.

б/ Управление и разпореждане със собствеността.

в/ Планиране и отчитане на бюджета.

г/ Изплащане на задълженията.

д/ Подбор, назначаване и освобождаване на служители и изплащане на възнаграждениата им.

5. Рисковите фактори, които оказват съществено влияние за постигане на целите от Стратегическия план на Център за спешна медицинска помощ - Русе са:

а/ Човешки ресурси.

б/ Промяна във вътрешните правила

в/ Промяна в нормативните актове.

г/ Финансови дейности.

д/ ИТ и софтуер.

е/ Предишни проверки.

IV. МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

1. Предварителният контрол като елемент на системите за финансово управление и контрол, е осигуряване на законосъобразност при поемане на задължение или извършване на разход.

2. На база целта се извършва идентифициране на конкретните рискове, които застрашават съществуването, функционирането и/или надеждността на предварителния контрол.

3. За идентифицирането на конкретните рискове се използват критериите.

4. При идентифицирането на конкретните рискове се проверява:

4.1. По отношение на предварителният контрол преди поемане на задължение:

а/ съответства ли поемането на задължението на бюджетните параграфи;

б/ налице ли е бюджетен кредит;

в/ компетентно ли е лицето, което поема задължението;

г/ правилно ли са изчислени количествата и сумите;

д/ спазени ли са нормативните изисквания, свързани с поемане на задължението.

4.2. По отношение на предварителния контрол преди извършване на разхода:

а/ съответства ли разхода на поетото задължение;

б/ компетентно ли е лицето, разпоредило извършването на разхода;

в/ верни ли са първичните счетоводни документи, включително правилно ли са изчислени количествата и сумите по тях.

V. ОЦЕНКА НА РИСКА.

1. След идентифицирането на конкретните рискове се извършва класификация на степента на значимост на всеки един риск поотделно, като се преценява дали съответният риск е обхванат от някоя от контролите и дали върху него оказва влияние някой от критериите;

При първоначалната оценка на риска в ЦСМП Русе са заложени дейности/процеси от една страта и рискови фактори от друга /приложение 1/, както следва:

А - възлагане на обществени поръчки - **среден** 2,8 точки;

Б - управление и разпореждане със собствеността- **среден** 2,4 точки;

В - планиране и отчитане на бюджета - **среден** 3,1 точки;

Г - зплащане на задълженията - **среден** 2,4 точки;

Д - подбор, назначаване и освобождаване на служителите и изплащане на възнагражденията им- **среден** 2,9 точки.

2. Оценяване на рисковите фактори. Степента на значимост на риска се оценява с някоя от оценките;

Оценките на факторите е от 1 /едно/ до 5 /пет/ точки с тежест то 0,1 до 0,3, като 1 е най-ниската и означава, че факторът има най-ниско негативно влияние /приложение 2/ .

Отделните общи оценки на рискови фактори се сумират и резултата се записва в колона резултат на **приложение № 1**.

Общата оценка показва какво е нивото на риска на съответната дейност/процес, на база заложените рискови фактори. Рискът е висок от 3,67 до 5 точки, среден от 2,34 до 3,66 точки и нисък от 1 до 2,33 точки. На база общата оценка на рисковите фактори се класират дейностите/процесите в низходящ ред /от най-ниската към най-високата оценка.

3. Класификацията на степента на значимост на риска се извършва съгласно таблица;

Приоритетни за администрацията на ЦСМП-Русе са дейностите / процесите, получили най-висока обща оценка на рисковите фактори.

4. След класифициране на степента на значимост на всеки риск поотделно се извършва обща оценка на всички рискове, идентифицирани по отношение на системите за финансово управление и контрол. Общата оценка на всички рискове се извършва на база средно претеглена стойност на степента на значимост на отделните рискове.

VI. РЕАКЦИЯ /ОТГОВОР/ НА РИСКА

1. Ръководството на ЦСМП-Русе взема решение за адекватна реакция /отговор/ на риска.

2. Варианти за реакции:

а/ ограничаване на риска –най-често срещаната реакция, която се прилага. Причината за това е, че рискут рядко може да бъде изцяло избегнат. Ето защо се изграждат контроли, предоставящи разумна увереност за ограничаване на риска в приемливи параметри, в зависимост от значимостта на риска и съобразно разходите за въвеждането на контролите. Рисковете, обект на тази реакция, трябва да се наблюдават периодично.

б/ толериране на риска – такава реакция е възможна само, ако определени рискове имат ограничено /незначително/ влияние върху постигане на целите или ако

разходите за приемане на действия са непропорционални на потенциалните ползи. Тези рискове трябва да бъдат постоянно наблюдавани.

3. В ЦСМП-Русе е въведена система за вътрешно периодично докладване с цел осъществяване на периодичен мониторинг.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Приоритет за ЦСМП - Русе е оказването на СМП и сложната организация да действа, които са с най-висока оценка на риска.

2. Изграденият предварителен контрол и другите контроли в ЦСМП-Русе са с цел да предоставят разумна увереност за ограничаването на риска в приемливи параметри.

3. Тази Стратегия за управление на риска се създава на основание Указания за осъществявяне на управленска отговорност в организациите от публичния сектор и Методически насоки по елементите на финансово управление и контрол на Министъра на финансите.

